

Pružná doba práce má šanci

UŽ letos by mohlo být možné domluvit se na klouzavé pracovní době • Podle odborů to prohloubí rozdíly

LUKÁŠ KARBULKA

PRAHA Zaměstnanci na hlavní pracovní poměr by si mohli sami rozvrhovat pracovní dobu. Změnu prosazovanou ministerstvem práce a sociálních věcí by mohla přinést novela zákoníku práce již od příštího měsíce – pokud ji dnes ovšem schválí Senát a později podepíše i prezident.

Možnost mít pracovní dobu podle svých potřeb a snů by však měla získat jen část zaměstnanců. „Týkalo by se to zpravidla fyzicky lehkých zaměstnání. To může být například asistent, sekretář, právník či úředník,“ přiblížil LN odborník na pracovní právo Petr Hůrka.

Nárok na klouzavou dobu není samozřejmě automatický. „Především se musejí na této možnosti obě strany domluvit. Zaměstnavatel totiž není povinen zaměstnanci vyhovět,“ zdůrazňuje Hůrka.

Klouzavá pracovní doba musí také odpovídat zákonným pravidlům. Mezi koncem jedné a začátkem další směny tak například musí být 11 hodin odpočinku.

Podniky novelu vítají, odbory jsou proti

Zavedení možnosti, aby si zaměstnanec mohl navrhnout flexibilní pracovní dobu, zástupci firem kvitují. „Po takové změně jsme dlouho volali a jsme za ni rádi,“ řekla LN Eva Svobodová, ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP).

Naopak odbory hodnotí chystanou novinku s rozpaky. „Vadí mi, že by se to týkalo jen části zaměstnanců. Ti, kteří pracují třeba v továrně u pásu, by si diktovat flexibilní pracovní dobu určitě nemohli,“ uvedl odborový předák Josef Středula. Dle něj změna neblaze zdůrazní rozdíl mezi zaměstnanci pracujícími manuálně a nemanuálně, pružná pracovní doba by také údajně mohla „poškodit i pracovní trh“, konkrétněji však nebyl.

Téma libovolného rozvržení si pracovní doby bylo původně součástí takzvané flexibilní novely zákoníku práce. Ta mimo jiného počítá s tím, že se od ledna prodlouží nejvýše možná zkušební doba, a naopak zkrátí výpovědní doba. Ale protože panovaly obavy, že jde až o příliš kontroverzní kroky, jejichž přijetí není jisté, do-

Postavení Čechů v zaměstnání

Počty či podíl zaměstnanců v jediném hlavním zaměstnání podle jejich postavení; v tisících a v procentech

	2. Q 2023	3. Q 2023	4. Q 2023	1. Q 2024
zaměstnanci*	4227	4235	4241	4346 - 83,6 %
podnikatelé bez zaměstnanců	703	714	717	726 - 14 %
podnikatelé se zaměstnanci	124	119	120	117 - 2,2 %
pomáhající rodinní příslušníci	9	11	10	10 - 0,2 %
Celkem	5064	5080	5088	5201

*včetně členů produkčních družstev

Zdroj: ČSÚ

Foto LN - Shutterstock / pp

šlo k vynětí plánu na samorozvrhování pracovní doby a jeho přesunutí do jiné, „menší“ novely zákoníku práce.

Ta má vedle jiného například navázat pravidelný nárůst minimální mzdy podle vývoje průměrné mzdy v zemi. Na konci června bylo ve sněmovně její třetí, závěrečné čtení. Pokud novela hladce projde i Senátem a podepíše ji pre-

zident Petr Pavel, mohla by začít platit už od začátku srpna.

„Šibeniční termín“

Důvodem onoho přesunutí do „rychlejší“ novely je podle vyjádření ministerstva práce a sociálních věcí velký zájem firem i zaměstnanců. „Zároveň je nezbytné, aby zaměstnavatelé měli možnost se s finální úpravou sezná-

mit a připravit se na její zavedení,“ uvedl pro LN mluvčí resortu Jakub Augusta.

Opozice není proti, poukazuje však na „šibeniční termín“ pro schválení novely. „Neměl jsem pocit, že by se flexi novela stihla do konce roku udělat, proto jsem byl pro přesunutí,“ uvedl Aleš Juchelka (ANO), stínový ministr práce a člen výboru pro sociální

Obě strany se především musejí na této možnosti domluvit. Zaměstnavatel totiž není povinen zaměstnanci vyhovět.

PETR HŮRKA
odborník na pracovní právo

”

politiku. Podle jeho slov ho však minulý týden resort Mariana Jurečky (KDU-ČSL) ujistil, že se i tato novela stihne.

Ovšem i podle Petra Hůrky času pro zdárné přijetí této obsáhlé novely je velmi málo. „Navíc, když jednání ve sněmovně může pozdržet i to, že některé koaliční strany, například ODS, budou pravděpodobně pozměňovacím návrhem chtít prosadit možnost dát výpověď bez udání důvodu,“ dodal odborník.

Další změny na obzoru

Další plánované změny v zákoníku práce se mají týkat také vyplácení pojistného u zaměstnanců, kteří trpí nemocí z povolání a svou práci už nemohou vykonávat. Počítá se s tím, že zaměstnanec stejně jako nyní obdrží náhradu ve výši svého ročního výdělku z povinného pojištění zaměstnavatele, nově však odstupné bude vyplácet pojišťovna, nikoliv zaměstnavatel.

Počítá se například i s tím, že nově by na brigády o letních prázdninách mohly děti už od 14 let.

Flexibilní novela zákoníku práce je nyní v meziresortním řízení. Vláda Petra Fialy (ODS) by se k ní měla dostat na konci letních prázdnin a první čtení by pak mohlo proběhnout v září.

AMSP hodnotí chystané změny spíše opatrně. „Zatím to nějak nehodnotíme. Uvidíme, zda tam nakonec nebude výjimka a možnost samorozvrhování nebude platná až od ledna,“ dodala ředitelka asociace Svobodová.